

Довідка

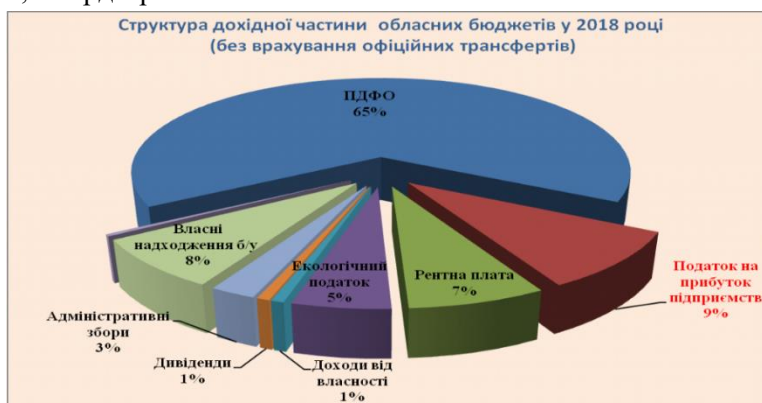
ЩОДО РИЗИКІВ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПОДАТКУ НА ВИВЕДЕНИЙ КАПІТАЛ ДЛЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Станом на 01.10.2018 р. у зведеному бюджеті України на 2018 рік надходження від податку на прибуток підприємств склали 89,6 млрд грн.

Відповідно до норм Бюджетного кодексу, частина надходжень від податку на прибуток є складовими дохідної частини місцевих бюджетів, зокрема:

- 10% податку на прибуток підприємств – обласних бюджетів, бюджетів міст Києва та Севастополя (крім податку на прибуток підприємств державної власності, та підприємств комунальної власності, засновниками яких є райони, міста, селища, села та ОТГ, п.1¹ частини першої статті 64);
- податку на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності (п. 18 частини першої статті 64, п.1² частини першої статті 66, п.2 частини першої статті 69).

Відповідно, станом на 01.10.2018 р. надходження по цих джерелах для місцевих бюджетів склали 7,3 млрд грн.

Слід зауважити, що для обласних бюджетів, які відповідають за реалізацію регіональної політики, джерело надходжень від податку на прибуток підприємств є найбільш суттєвим. Частка надходжень податку на прибуток у структурі власних доходів обласних бюджетів у 2018 році (без врахування офіційних трансфертів) становить до 9% надходжень.

РИЗИК ВТРАТ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

За прогнозом МФУ у перший рік роботи запровадження податку на виведений капітал втрати місцевих бюджетів можуть скласти 5,4 млрд грн (такий прогноз МФУ опублікував у 2017 році). На сьогодні актуальний обсяг втрат доходів місцевих бюджетів – 6,5 млрд грн (за результатами виконання місцевих бюджетів у 2017 році).

Частка надходжень податку на прибуток у структурі податкових надходжень обласних бюджетів у 2017 році становить **9,3%**, бюджетів міст, сіл, селищ, ОТГ – **0,2%** (або 2,3% від загального обсягу власних надходжень бюджетних установ).

А саме:

місцеві бюджети (в тому числі бюджети міст, селищ, сіл, ОТГ) недоотримують надходження

з:

- податку на прибуток підприємств та фінансових установ **комунальної власності 319,6 млн грн** (бюджети міст районного та обласного значення – 200,7 млн грн, селищ – 3,5 млн грн, сіл – 6,7 млн грн, ОТГ – 2,0 млн грн, обласні бюджети, бюджет м. Києва – 95,9 млн грн, районні – 10,9 млн грн);

а також чисті втрати обласних бюджетів, міст Києва та Севастополя (6,2 млрд грн), зокрема:

- податку на прибуток приватних підприємств – 4,7 млрд грн;
- податку на прибуток підприємств, створених за участю іноземних інвесторів – 775 млн;
- податку на прибуток банківських організацій, включаючи філіали аналогічних організацій, розташованих на території України – 153 млн грн;
- податку на прибуток страхових організацій, включаючи філіали аналогічних організацій, розташованих на території України – 93,5 млн грн;
- податку на прибуток організацій і підприємств споживчої кооперації, кооперативів та громадських об'єднань – 2,3 млн грн та ін.

Частина чистого прибутку (доходу) комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до відповідного місцевого бюджету, пропонується залишити (**105, 8 млн грн**: бюджети

міст районного та обласного значення – 64 млн грн, селищ – 0,6 млн грн, сіл – 1,4 млн грн, ОТГ – 0,5 млн грн, обласні бюджети, бюджет міста Києва – 35,5 млн грн, районні – 3,8 млн грн). Проте незрозуміло як буде розраховуватися чистий прибуток комунальних підприємств. Тому важко спрогнозувати, чи будуть недонадходження до місцевих бюджетів по цій статті доходів, чи ні.

ВІДСУТНІСТЬ РОЗУМІННЯ ТОГО, ЯКА БУДЕ СИСТЕМА ВИРІВНЮВАННЯ ПОДАТКОСПРОМОЖНОСТІ ОБЛАСНИХ БЮДЖЕТІВ

Податок на прибуток підприємств є одною із складових горизонтального вирівнювання податкоспроможності обласних бюджетів. Зокрема, від обсягів цього податку на певній території (разом із обсягом ПДФО та чисельністю населення) залежить **індекс податкоспроможності** території, а відтак і обсяг трансфертів.

РИЗИК ПРИЙНЯТТЯ ПРОЕКТІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ НА 2019 РІК

Оскільки при підготовці проектів місцевих бюджетів ОМС орієнтуються у першу чергу на основні види доходів (надходжень) та обсяги трансфертів з державного бюджету, у разі ухвалення вказаного закону до початку 2019 року, **підготовка проектів місцевих бюджетів на 2019 рік стає неможливою.**

Відповідно до абзацу першого частини другої статті 77 Бюджетного кодексу, **ОМС мають затвердити свої бюджети до 25 грудня, року що передує плановому.** Однак, законопроектом 8557 передбачено лише з 1 грудня почати складати Реєстр платників податку на виведений капітал.

Передбачається, що не пізніше 31 грудня 2018 року необхідно:

- прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації Закону;
- забезпечити прийняття міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів, необхідних для реалізації положень Закону;
- привести свої нормативно-правові акти у відповідність із Законом;
- забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із Законом.

Крім того, із законопроекту не випливає закріплення певної частки ПВК за місцевими бюджетами (необхідні зміни до БКУ, та відповідні фінансово-економічні розрахунки). Ще складніше буде прорахувати обсяги надходжень від нового податку і наскільки стабільними вони будуть. Відповідно, фінансові ризики для місцевих бюджетів в 2019 році збільшуються.

ВІДСУТНІСТЬ КОМПЕНСАТОРІВ ВТРАТ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

У законопроекті відсутні стабільні компенсатори втрат для місцевих бюджетів, що є порушенням статті 142 Конституції України «витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, повинні компенсуватися державою».

ВИСНОВКИ

Розрахунок індексів податкоспроможності ускладнюється, відповідно обсяги міжбюджетних трансфертів не відомі.

Отже, затвердження місцевих бюджетів до 25 грудня стає неможливим. Початок бюджетного процесу ускладнюється.

Оскільки даний податок новий і бази оподаткування наразі не існує, при закріпленні частки нового податку за місцевими бюджетами точність прогнозування (планування) обсягів надходжень від ПВК до місцевих бюджетів суттєво знижується. Цей факт позбавляє ОМС провадити стабільну та прогнозовану фінансову та бюджетну політику.

Впровадження податку на виведений капітал з 01 січня 2019 року виглядає нереалістичним, і потребує суттєвого перехідного періоду для збалансування надходжень місцевих бюджетів та (вертикального та горизонтального) бюджетного вирівнювання.